

SOKONGAN
**KOMUNITI
& SWASTA**
untuk meningkatkan
Elemen KBAT

KEMENTERIAN
PENDIDIKAN
MALAYSIA

SOKONGAN
KOMUNITI & SWASTA
untuk meningkatkan
Elemen KBAT

Diterbitkan oleh

Kementerian Pendidikan Malaysia
Bahagian Pembangunan Kurikulum
2014

Cetakan Pertama 2014

© Kementerian Pendidikan Malaysia

Hak Cipta Terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam sebarang bentuk dan dengan cara apa-apa jua sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanikal, rakaman atau cara lain sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada Pengarah Bahagian Pembangunan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia, Aras 4-8, Blok E9, Kompleks Kerajaan Parcel E, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62604 Putrajaya.

Perpustakaan Negara Malaysia

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

SOKONGAN KOMUNITI & SWASTA untuk meningkatkan Elemen KBAT

Bibliography: page 6

ISBN 978-967-420-083-1

1. Community and school.
 2. Public-private sector cooperation.
 3. Thought and thinking—Study and teaching—Malaysia—Handbooks, manuals, etc.
 4. Educational change.
 5. Critical thinking.
 6. Creative thinking.
- I. Malaysia. Kementerian Pendidikan. Bahagian Pembangunan Kurikulum.
370.1909595

KANDUNGAN

Perkara

Muka Surat

PANEL PENYUMBANG	vi
RUKUN NEGARA	vii
FALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN	viii
KATA ALU-ALUAN	ix
PENDAHULUAN	x
1.0 Pengenalan	1
2.0 Mekanisme Pelaksanaan	1
2.1 Mekanisme Jangka Pendek	1
2.1.1 Sarana Ibu Bapa	1
2.1.2 Sekolah Angkat	2
2.2 Mekanisme Jangka Panjang	2
3.0 Enam Bidang yang Menyokong Pelaksanaan KBAT oleh Komuniti dan Swasta	4
4.0 Penutup	6
RUJUKAN	7

PANEL PENYUMBANG

PENASIHAT

YBrs. Dr. Masnah binti Ali Muda

Pengarah
Bahagian Pembangunan Kurikulum

En. Shamsuri bin Sujak

Timbalan Pengarah (Kemanusiaan)
Bahagian Pembangunan Kurikulum

YBrs. Dr. Azian binti T.S. Abdullah

Timbalan Pengarah (Dasar, Sains dan Teknologi)
Bahagian Pembangunan Kurikulum
(sehingga 4 Julai 2014)

YBhg. Datin Dr. Ng Soo Boon

Timbalan Pengarah (STEM)
Bahagian Pembangunan Kurikulum
(mulai 4 Julai 2014)

PANEL

Pn. Zaidah binti Mohd Yusof

Ketua Sektor Sains dan Matematik
Bahagian Pembangunan Kurikulum

Tn. Hj. Sofian Azmi bin Tajul Arus

Ketua Sektor Inovasi, Teknologi Maklumat dan Komunikasi
Bahagian Pembangunan Kurikulum

YBrs. Dr. Hajar binti Mohd Nor

Bahagian Pembangunan Kurikulum

En. Ramanathan a/l Nagarathinam

Bahagian Pembangunan Kurikulum

En. Zamzaitul Akmal Hisham Ahmad Yusuf

Bahagian Pembangunan Kurikulum

Pn. Saripah Faridah bt. Syed Khalid

Bahagian Pembangunan Kurikulum

Pn. Isnazhana binti Ismail

Bahagian Pembangunan Kurikulum

Pn. Norshyafini binti Abu Mansor

Bahagian Pengurusan Sekolah Harian

RUKUN NEGARA

BAHAWASANYA Negara kita Malaysia mendukung cita-cita hendak:

Mencapai perpaduan yang lebih erat dalam kalangan seluruh masyarakatnya;

Memelihara satu cara hidup demokratik;

Mencipta satu masyarakat yang adil di mana kemakmuran negara akan dapat dinikmati bersama secara adil dan saksama;

Menjamin satu cara hidup yang liberal terhadap tradisi-tradisi kebudayaannya yang kaya dan berbagai-bagai corak;

Membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan sains dan teknologi moden;

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan atas prinsip-prinsip yang berikut:

**KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN
KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA
KELUHURAN PERLEMBAGAAN
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG
KESOPANAN DAN KESUSILAAN**

FALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN

Pendidikan di Malaysia adalah suatu usaha yang berterusan ke arah lebih memperkembangkan potensi individu secara menyeluruh dan bersepadu untuk melahirkan insan yang seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani berdasarkan kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan. Usaha ini bertujuan untuk melahirkan warganegara Malaysia yang berilmu pengetahuan, berketrampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberikan sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran keluarga, masyarakat dan negara.

Sumber: Akta Pendidikan 1996 (Akta 550),

Peraturan-peraturan dan kaedah-kaedah terpilih sehingga 5 Januari 2013 (ms12)

KATA ALU-ALUAN

Alhamdulillah kita panjatkan rasa syukur kepada Allah Yang Maha Kuasa kerana dengan limpah kurnia-Nya, buku Perincian Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) dapat disempurnakan penerbitannya.

Penulisan buku Perincian KBAT bertujuan untuk memberi penerangan mengenai pelaksanaan KBAT dalam sistem persekolahan. Penerbitan buku ini merupakan usaha untuk memberi kefahaman kepada pendidik dan masyarakat mengenai pelaksanaan KBAT dalam sistem persekolahan. Pelaksanaan KBAT di sekolah merangkumi tujuh elemen iaitu Kurikulum, Pedagogi, Pentaksiran, Kokurikulum, Sokongan Komuniti dan Swasta, Bina Upaya dan Sumber. Kejayaan dalam mencapai objektif KBAT bergantung kepada perancangan yang rapi dan menyeluruh melibatkan ketujuh-tujuh elemen tersebut.

Besarliah harapan saya, agar buku ini dijadikan sebagai sumber rujukan dan panduan untuk melaksanakan KBAT dalam sistem pendidikan di sekolah. Kepada semua pihak yang terlibat dalam penerbitan buku Perincian KBAT, saya ingin merakamkan ucapan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih.

Dr. MASNAH BINTI ALI MUDA
Pengarah

PENDAHULUAN

Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 telah menggariskan enam aspirasi iaitu kemahiran memimpin, kemahiran dwibahasa, etika dan kerohanian, identiti sosial, pengetahuan dan kemahiran berfikir yang diperlukan oleh setiap murid untuk berupaya bersaing pada peringkat global. Daripada enam aspirasi yang dinyatakan, buku ini memberi fokus kepada kemahiran berfikir. Penguasaan kemahiran berfikir yang mantap memainkan peranan penting dalam melahirkan murid yang kreatif dan inovatif.

Kemahiran berfikir yang ditekankan ialah Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) kerana tren perkembangan pendidikan masa kini menuntut kemahiran tersebut. Penerapan KBAT dalam pendidikan menggunakan pendekatan yang menyeluruh dan sistematik yang merangkumi tujuh elemen KBAT yang terdiri daripada tiga elemen utama iaitu Kurikulum, Pentaksiran dan Pedagogi serta empat elemen sokongan iaitu Kokurikulum, Sokongan Komuniti dan Swasta, Sumber dan Bina Upaya. Kesemua elemen ini adalah untuk membudayakan kemahiran berfikir aras tinggi dalam kalangan guru dan murid. Setiap elemen KBAT akan diperincikan dalam bentuk buku dan dikemas kini dari semasa ke semasa melalui laman web BPK. Maklumat terkini yang diperolehi boleh dijadikan koleksi yang komprehensif mengenai pelaksanaan KBAT.

Buku ini menerangkan mekanisme yang disediakan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia untuk membolehkan pihak Komuniti dan Swasta memainkan peranan mereka dalam menyokong pelaksanaan KBAT di sekolah.

1.0 Pengenalan

Pemuafakatan dan perkongsian pintar amat penting bagi membawa kejayaan kepada sesebuah institusi pendidikan masa kini. Jalinan pemuafakatan yang strategik dan saling melengkapi antara sekolah dengan ibu bapa, antara sekolah dengan komuniti, dan antara sekolah dengan sektor swasta dapat menjayakan aspirasi pendidikan serta pembentukan generasi masa depan.

2.0 Mekanisme Pelaksanaan

Bagi merealisasikan hasrat ini, pihak swasta dan komuniti boleh memainkan peranan melalui dua mekanisme yang disediakan oleh KPM dalam menyokong pelaksanaan KBAT di sekolah.

2.1 Mekanisme Jangka Pendek

Mekanisme jangka pendek merupakan suatu platform untuk komuniti dan swasta memberi sumbangan atau sokongan aktiviti KBAT melalui sarana ibu bapa dan sekolah angkat.

2.1.1 Sarana Ibu Bapa

Inisiatif penglibatan Ibu Bapa dan Komuniti merupakan suatu inisiatif kebangsaan bagi meningkatkan penglibatan ibu bapa dalam pembelajaran anak-anak di dalam dan di luar sekolah. Antara aktiviti KBAT yang dapat dilaksanakan dalam Sarana Ibu Bapa adalah melalui aspek berikut:

- Penyediaan suasana pembelajaran di sekolah
- Interaksi sosial dengan anak-anak
- Komunikasi dengan anak
- Sokongan akademik

Ibu bapa digalakkan untuk melibatkan diri dalam Persatuan Ibu Bapa dan Guru (PIBG) di sekolah.

2.1.2 Sekolah Angkat

Sekolah Angkat merupakan sekolah yang telah dikenal pasti mendapat tajaan kewangan dan kepakaran daripada syarikat swasta, agensi kerajaan dan bukan kerajaan. Sekolah boleh menjalankan aktiviti yang dapat menerapkan KBAT dalam kalangan murid melalui program usaha sama dengan syarikat dan agensi yang terlibat. Antara syarikat dan agensi yang terlibat dalam Sekolah Angkat adalah Pintar Foundation, ASTRO, Malaysian Accounting Standard Board (MASB), Bank Negara Malaysia (BNM) dan Khazanah Nasional.

2.2 Mekanisme Jangka Panjang

Dalam jangka masa panjang, KPM akan menyediakan Pusat Seheni yang dikenali sebagai One-Stop Centre (OSC) bagi menyelaraskan permohonan sokongan daripada komuniti dan swasta antaranya program yang ditawarkan yang menyokong pelaksanaan KBAT. OSC adalah satu mekanisme yang beroperasi secara dalam talian. Ia dijangka akan memudahkan proses kelulusan permohonan komuniti dan sektor swasta, padanan tawaran komuniti dan sektor swasta dengan keperluan penglibatan mereka seperti yang dipohon oleh pihak sekolah, pemantauan pegawai operasi di peringkat Pejabat Pendidikan Daerah, Jabatan Pendidikan Negeri dan Kementerian, serta penghasilan pelaporan yang lebih sistematik, kerana semua perkara yang tersebut berlaku secara atas talian.

One-Stop Centre akan mengagihkan program yang melibatkan kemahiran KBAT oleh sektor swasta dan komuniti di sekolah seluruh negara setelah didapati memenuhi kriteria penawaran dan keperluan kedua-dua pihak iaitu antara komuniti atau sektor swasta dan sekolah. Agihan yang dibuat oleh OSC secara berpusat ini akan dapat:

- Merapatkan jurang antara sekolah (bandar, luar bandar, SBT, sekolah pencapaian sederhana)
- Menyokong pewujudan ekosistem sekolah ke arah pemikiran KBAT dalam aktiviti murid
- Menggalakkan penglibatan secara tekal oleh sektor swasta / komuniti dalam aktiviti pendidikan yang melibatkan elemen KBAT

3.0 Enam Bidang yang Menyokong Pelaksanaan KBAT oleh Komuniti dan Swasta

Bagi merealisasikan hasrat ke arah meningkatkan elemen KBAT di sekolah, sokongan daripada komuniti dan swasta akan disalurkan kepada enam bidang seperti dalam Jadual 1 di bawah.

BIDANG	BENTUK SOKONGAN	CONTOH AKTIVITI
TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN KOMUNIKASI (TMK)	<ul style="list-style-type: none"> •Kewangan •Peralatan •Khidmat Kepakaran 	<ul style="list-style-type: none"> •Bantuan kemudahan peralatan TMK yang boleh meningkatkan aktiviti KBAT •Menyediakan pakar untuk memberi khidmat nasihat dan latihan penggunaan TMK dalam KBAT
PEDAGOGI	<ul style="list-style-type: none"> •Bahan Bantu Belajar •Khidmat Kepakaran •Aktiviti Pembelajaran •Tajaan Latihan Guru •Bina Upaya 	<ul style="list-style-type: none"> •Memenuhi keperluan bahan bantu belajar yang menerapkan KBAT •Menyediakan pakar untuk memberi khidmat nasihat dan latihan untuk KBAT •Menganjur seminar/ceramah/forum/bengkel untuk meningkatkan KBAT dalam aktiviti pembelajaran •Memberi tajaan latihan guru untuk menyertai sesuatu latihan bagi meningkatkan kemahiran KBAT agar dapat diaplikasikan dalam PdP
KOKURIKULUM	<ul style="list-style-type: none"> •Badan Beruniform •Sukan dan Permainan •Persatuan dan Kelab 	<ul style="list-style-type: none"> •Menyokong penuh program kokurikulum yang berunsurkan KBAT

BIDANG	BENTUK SOKONGAN	CONTOH AKTIVITI
KESEJAHTERAAN MURID	<ul style="list-style-type: none"> •Kesihatan •Kebajikan •Keselamatan 	<ul style="list-style-type: none"> •Menaja perbekalan susu dan vitamin ke sekolah bagi pertumbuhan yang seimbang •Menawarkan derma siswa atau biasiswa •Simulasi kerjaya
PIBG	<ul style="list-style-type: none"> •Kemahiran Keibubapaan •Kemahiran Mengurus 	<ul style="list-style-type: none"> •Menyediakan pakar dan menganjurkan kursus/ceramah/seminar/bengkel/ forum mengenai elemen KBAT kepada ibu bapa agar dapat membantu pembelajaran anak-anak di rumah.
KEBITARAAN	<ul style="list-style-type: none"> •Kesihatan •Kebajikan •Keselamatan 	<ul style="list-style-type: none"> •Menaja latihan atau kursus yang berkait dengan aktiviti KBAT bagi meningkatkan lagi kebitaraan sekolah tersebut. •Menyediakan kepakaran dalam aktiviti KBAT yang dapat meningkatkan prestasi kebitaraan Sekolah.

Jadual 1: Bidang dan bentuk sokongan oleh Komuniti dan Swasta untuk 7 Elemen KBAT

Kesemua bidang yang disenaraikan amat berkait rapat dengan tujuh elemen KBAT iaitu kurikulum, pedagogi, pentaksiran, kokurikulum, sokongan komuniti dan swasta, bina upaya dan sumber.

4.0 Penutup

Dengan wujudnya mekanisme yang disediakan, peranan komuniti dan swasta memberi manfaat kepada kedua-dua pihak iaitu pihak swasta dan sekolah bagi memberi peluang kepada murid melibatkan diri dalam program KBAT.

RUJUKAN

Kementerian Pendidikan Malaysia.(2013) Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013 – 2025 (Pendidikan prasekolah hingga lepas menengah). KPM: Putrajaya.

Kata-Kata Mutiara
“Bulat Air kerana Pembetung,
Bulat Manusia kerana Muafakat”

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA
BAHAGIAN PEMBANGUNAN KURIKULUM
Aras 4 – 8, Blok E9, Kompleks Kerajaan Parcel E
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62604 Putrajaya
Tel: 03 8884 2000 Faks: 03 8888 9917
<http://www.moe.gov.my/bpk>

ISBN 978-967-420-083-1

9 789674 200831